

K 43317009 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : อาคารจำลอง-นาคปึก-บรรพแถลงและกลีบขนุน / การกลายรูป

สรศักดิ์ จันทรวินกุล : การกลายรูปจากอาคารจำลอง-นาคปึก-บรรพแถลงของปราสาทในศิลปะขอมมาเป็นกลีบขนุนของปราสาทในศิลปะไทย (THE TRANSFORMATION OF AMORTISSEMENTS AT THE ANGLES OF PRASADA IN KHMER ARTS TO THE ANTEFIXE OF PRANG IN THAI ARTS) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : ศาสตราจารย์ ดร.สันติ เล็กสุขุม. 157 หน้า. ISBN 974-653-626-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะตรวจสอบหาการกลายรูปของอาคารจำลองที่ระดับบนชั้นหลังคาของปราสาทศิลปะขอมตั้งแต่สมัยแรกจนถึงสมัยสุดท้ายต่อเนื่องจนถึงศิลปะไทย โดยค้นคว้าจากที่มีผู้ได้ศึกษาไว้แล้ว และสำรวจจากภาคสนามที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาการวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป

เนื้อหาของงานวิจัย แบ่งเป็น 6 บทย่อย ประกอบด้วย บทที่ 1 (บทนำ) กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา บทที่ 2 กล่าวถึงศิลปะอินเดียและศิลปะขอมโดยภาพรวม บทที่ 3 กล่าวถึงอาคารจำลอง ปราสาทจำลองของศิลปะขอมสมัยต่างๆ ตั้งแต่สมัยแรกจนถึงสมัยบาปวนตอนต้น บทที่ 4 กล่าวถึงเครื่องประดับชั้นหลังคาที่กลายรูปเป็นนาคปึกในศิลปะขอมสมัยบาปวนตอนปลาย สมัยนครวัด และสมัยขอม บทที่ 5 กล่าวถึงเครื่องประดับที่ชั้นหลังคาของอาคารที่พบในประเทศไทย บทที่ 6 บทวิเคราะห์และบทที่ 7 บทสรุป ภาคผนวกท้ายบท

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปราสาทจำลองถูกปรับเปลี่ยนเป็นนาคปึกครั้งแรกในศิลปะขอมสมัยบาปวนตอนปลายหรือปลายพุทธศตวรรษที่ 16 หรือต้นพุทธศตวรรษที่ 17
2. หลังคาที่มีรูปพุ่มมีสองแบบ คือ แบบที่เป็นพานพุ่มเหมือนปราสาทหินพิมาย และเป็นพุ่มแบบดอกบัวพุ่มเหมือนที่ปราสาทนครวัด
3. นาคปึกประดับบนชั้นหลังคาสามารถจำแนกจากขนาดที่ระดับส่วนอื่นๆของปราสาทโดยสังเกตจากลำตัวของนาคปึกจะเล็กเรียวลงยกขึ้น แทนฐานยกขึ้นมารองรับลำตัวนาคไว้
4. กลีบขนุนของปราสาทในศิลปะไทย ช่างทำลอบที่ว่างระหว่างชั้นหลังคา และช่างทำให้มีทรวดทรงผอมบางเข้ากันกับความสูงของชั้นหลังคาของปราสาท ที่พบว่ามีความสูงมากกว่าเรือนธาตุ

K43317009 : MAJOR : ART HISTORY

KEYWORD : AMORTISSEMENTS AT THE ANGLES AND ANTEFIXE / THE TRANSFORMATION

SORASAK CHANWATTANAKUL : THE TRANSFORMATION OF AMORTISSEMENTS AT THE ANGLES OF PRASADA IN KHMER ARTS TO THE ANTEFIXE OF PRANG IN THAI ARTS. THESIS ADVISORS : PROF. Ph.D. SANTI LEKSUKHUM. 157 pp. ISBN 974-653-626-5

This research aims to investigate the transformation of Amortissements at the Angles in the beginning of Khmer Arts until the last period, and continuous to Prang in Thai arts. The research is studies from the scholars books including actual sites where no research has been done, and analyzed all documents .

The study is divided into 6 chapters. Ch.1, the introduction provides background information and rational of the situation. Ch. 2 gives an overview of Indian and Khmer Arts. Ch. 3 describes about the Amortissment at the angle in different periods. Ch. 4 discusses about Amortissment at the angle which transforms into Naga Stand in the period of Papuan, Angkor Wat and Bayon. Ch. 5 discusses about the decoration of Antefixes found in Thai arts . Ch. 6 is the analysis and Ch. 7 the conclusion of the findings from this study.

The research has found that

1. The Amortissment has first been transformed to Naga Stand in Papuan period of Khmer Arts (at the end of 16th to 17th Bhuddist century).
2. There are 2 types of lotus shape at the top of the Prasada. The first type is like the fat lotus shape at Prasad Pimai, the second type is like the thin lotus shape at Angkor Wat.
3. The Naga Stand can be distinguished by the slim shape of the naga bodies which serves as a frame around the naga's head and always stand on a base.
4. The Antefixe in Thai Prang thin in order to match with the height of the roof of the Prasada.